

## POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

w sprawie **K. K.**

skazanego z art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 lipca 2013 r.

z urzędu

w przedmiocie wznowienia postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 30 grudnia 2010 r.,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w N.

z dnia 20 listopada 2009 r.,

### **p o s t a n o w i ł:**

**1. wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania potraktować jako sygnalizację istnienia podstaw do wznowienia postępowania z urzędu;**

**2. nie stwierdzić podstaw do wznowienia postępowania z urzędu;**

**3. zwrócić skazanemu K. K. uiszczoną opłatę od wniosku o wznowienie postępowania w kwocie 150 (sto pięćdziesiąt) zł;**

**4. wydatkami postępowania obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego K. K. złożył w trybie art. 9 § 2 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 k.p.k. wniosek o wznowienie z urzędu postępowania karnego zakończonego wobec K. K. prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 30 grudnia 2010 r., w sprawie II AKa .../10. Jako podstawę wznowienia wskazał zaistnienie bezwzględneho powodu odwoławczego z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w N. w sprawie o sygn. akt. II K .../09. Zdaniem autora przedmiotowego wniosku, w sprawie tej uchybienie o randze bezwzględneho powodu odwoławczego polegało na tym, że jeden obrońca bronił przed sądem I instancji zarówno oskarżonego (wówczas) A. G. jak i oskarżonego K. K., w sytuacji, gdy istniała sprzeczność interesów tychże oskarżonych. W uzasadnieniu swojego pisma obrońca skazanego wskazał na te okoliczności, które w jego ocenie wskazują na taką kolizję interesów tych oskarżonych i odwołał się w tym zakresie do orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz poglądów wyrażonych w doktrynie i piśmiennictwie.

W pisemnej odpowiedzi na tak ujęty wniosek, prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o uznanie, że wniosek obrońcy stanowi sygnalizację uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., a także o stwierdzenie, iż brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. W uzasadnieniu tego stanowiska prokurator wskazał, że w sprawie nie zaistniała kolizja interesów pomiędzy tymi oskarżonymi, albowiem wyjaśnienia K. K. były co do zasady zbieżne z wyjaśnieniami A. G. co do faktów, a jedynie K. K. zaprzeczył, aby wiedział, skąd i dla kogo jest przeznaczony samochód, który dostarczył do B., zaś wina tego oskarżonego została przyjęta na podstawie wyjaśnień R. P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Trafnie wskazał w swoim pisemnym stanowisku prokurator, że pismo złożone przez obrońcę skazanego nie może być traktowane jako wniosek o wznowienie postępowania, albowiem w sytuacji, gdy podstawą wznowienia postępowania jest twierdzenie co do istnienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., to wznowienie może nastąpić tylko z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.). Tak więc w takiej sytuacji strona nie dysponuje własnym wnioskiem o wznowienie postępowania karnego, ale winna sygnalizować właściwemu sądowi istnienie takiego uchybienia i potrzebę wznowienia postępowania z urzędu (por. np. uchwała

Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, nr. 6, poz. 48; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2010 r., V KO 115/09, R-OSNKW 2010, poz. 389). W tej sytuacji pismo obrońcy skazanego nazwane „wnioskiem o wznowienie postępowania” należało potraktować jako sygnalizację potrzeby wznowienia postępowania z urzędu, a to z uwagi na twierdzenie co do istnienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Konsekwencją tego jest i to, że uiszczona opłata od wniosku podlegała zwrotowi niezależnie od rozstrzygnięcia tej kwestii, albowiem pismo takie nie podlegało opłacie.

Odnosząc się do zasadniczego problemu wskazanego w piśmie obrońcy skazanego, stwierdzić trzeba, że problem ewentualnej kolizji interesów skazanych K. K. i A. G., których obronę wykonywał w postępowaniu przed sądem I instancji ten sam obrońca, nie lokuje się w obszarze wytyczonym treścią art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. i to nie dlatego, aby Sąd Najwyższy nie zgadzał się ze stanowiskiem zawartym w uzasadnieniu pisma obrońcy, że wykonywanie obrony przez jednego obrońcę, w przypadku stwierdzenia rzeczywistej sprzeczności interesów oskarżonych, może być ujmowane za równoważne ze stanem, w którym jeden z oskarżonych – co do którego kolizja taka zachodzi – nie ma obrońcy albo gdy obrońca nie bierze udziału w czynności, w której jego udział jest obowiązkowy. Rzecz w tym, że co do skazanego K. K. obrona wykonywana przez obrońcę z urzędu adw. M. E. przed sądem I instancji oraz sądem odwoławczym nie miała charakteru obrony obligatoryjnej. Powodem wyznaczenia tego adwokata obrońcą z urzędu oskarżonego K. K. było powzięcie wątpliwości co do jego poczytalności i dopuszczenie przez prokuratora dowodu z opinii biegłych psychiatrów (k. 901, 960). Z opinii biegłych psychiatrów wynikało zaś, że K. K. posiadał zachowaną zdolność rozumienia znaczenia zarzucanego mu czynu i zdolność do pokierowania swoim postępowaniem, zaś poczytalność w chwili czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości (wskazano także na art. 79 § 4 k.p.k. – opinia k.1018 -1020). Z uwagi na treść tej opinii oraz mając na uwadze przepis art. 79 § 4 k.p.k. stwierdzić należy, że w toku dalszego postępowania karnego udział obrońcy K. K. przestał mieć charakter udziału obligatoryjnego i nie zmienia tego stwierdzenia fakt, że nie wydano zarządzenia o cofnięciu wyznaczenia oskarżonemu obrońcy z urzędu

(postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r., III KK 120/07, Lex 322853; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2009 r., IV KK 337/08, Lex 495313; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2010 r., I KZP 6/10, OSNKW 2010, nr 8, poz. 65). Analiza akt sprawy wskazuje bezspornie, po pierwsze, że sąd nie miał wątpliwości co do treści tej opinii, a tym samym wątpliwości co do poczytalności oskarżonego, a po drugie, by dalszy udział obrońcy z urzędu w postępowaniu karnym, w tym udział w rozprawach przed sądem I instancji, wynikał z innej okoliczności wymienionej w art. 79 § 1 k.p.k. lub z art. 79 § 2 k.p.k. Podkreślić należy bowiem, że wprawdzie nie wydano decyzji o cofnięciu wyznaczenia obrońcy z urzędu dla K. K., z uwagi na treść opinii psychiatrycznej, ale i nie wydano jakiegokolwiek postanowienia lub zarządzenia, z którego by wynikało, iż zachodzi inna z podstaw do posiadania przez tego oskarżonego obrońcy z urzędu.

Z tych powodów nie dostrzegając żadnych z okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., należało stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania karnego wobec tego skazanego z urzędu.